

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ivsti Lipsi[i] Sapientiae Et Litterarvm Antistitis Fama
Postvma**

Lipsius, Justus

Antverpiae, 1629

Lectoribvs Salvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70662](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70662)

LECTORIBVS SALVS.

ADSTE & fauete, Vos fautores & amici LIPSI: abite & dolete maleuoli & carptores inuidi; nihil ego vos moror, quia iniqui. Si tamen posito adfectu non carpere aut capere, sed sapere aduenistis, spectate & considerate, vt equos & veros Lectores decet. Lis olim mota LIPSIO; illi,

qui sic lites odit, vt nemo homo Orci portas; non de re leui, non de plumâ aut lanâ, villâ aut villulâ, sed de Fide & fibris. Pectoris penetralia Amazone audaciores penetrant, & quod Momo non licuit, mentem introspiciunt, atque in vnus DEI limites transcendunt. Hesiodus ait:

* Κρύφατες γὰρ ἔχουσιν οὐκ ὄσον ἀνθρώποισι

illi tamen huc eunt. Impuri Alastores! non ferunt radios irradiantis illius Solis; & cum Fama, quæ per Orbem diffusa, tenebras inducere & nebulas obijcere non possunt, aut ostendere

* Mentem celarunt mortalibus immortales.

Dilapsam in cineres facem,

insultant FIDEM. Et vt striges ac nocturna volucres ossa circumuolitant, & infauisto morsu cadauera inuadunt; sic proteruuli illi Nouatores & à Modestia deuij, admordere & arrodere conantur Modestissimi hominis veram Religionem, seueram Pietatem. Et talem esse volunt, qualem nemo bonus approbare potest, aut quales ipsi infelici naufragio ab Ecclesiâ Catholicâ in propriam & aliorum ruinam enatarunt:

Tanta mali tamquam moles in pectore constat.

Ægrè scilicet illis est in re hac seriâ dissentire, & militem agere in veteris militiae sacra castris; quæ hi terræ filij, salutis suæ prodigi, aut apertâ vi demoliri, aut occultis cuniculis euertere satagunt. Sed frustra. Vt enim stirpi arbores, fundamento ædes, sic illa Christo Seruatori nixa & superstructa. Quid ais tu Tympanotriba Bataue, non nauci homo? Num tandem aliquando malitiam tuam confitebere, & fuscianatri alicuius spiritus instinctu marginalia illa * ἐξ ἀμαρτίας eblaterasse? * è plausu
Tu Idolomastix nefarie,

— qui perfuris acri

Cum fremitu, sæuisque minaci murmure,

Mm 3

num

num quando vinci te patieris, malè LIPSIVM, impiè DIVAM à te petitam? petitam dico, non lasam. Sagittæ tuæ in aëre hæserunt, ad destinatum scopum non pervenere. Miserum LIPSIVM si talibus configi necessum habeat, quoties vos Massagete aut Scythæ iaculamini! Et numquam etiam tu Britanne Aulice VERITATEM à te subdolè suppressam agnosces, & tartareum genium te inebriasse, & auctorem fuisse ut spurcis & fœtidis tuis frustis chartas impleres, atq; in DIVAE MATRIS & μαρτύρου illius nostri sinum hesternam crapulamper os redderes, & vinum olidum vomitu remetireris? Dic autem quid fati aut vitij te presserit:

* Atq; hoc mihi offer veraciter.

* Læsit te dæmon malus & mala copia vini.

* — malo quo dæmone es vñsus?

* Καὶ μοι τῶν ἀγρόδων ἐρήτυμον.

Sed ut dixi, sic sentio;

* Ἄσέ τὸ δαίμων αἴσα κακῆ, καὶ ἀδύσφατ' οἶν'.

Tu autem è Gallia novus Poëta, quis te irritavit, aut

—— * τίς τοὺ κακὸς ἔχεας δαίμων;

Ut tam petulanter in pium affectum viri pij arietares,
Flammato versans inopinum corde venenum?
Quid iste fert tumultus? aut quid omnium
Vultus in vnum illum truces?

O sæculum! Eius igitur natura hodierna istec malitia, & heretica pestis est, quam libidinosus Monachus nescio an Liliatus exul ex saucij pectoris impuro gurgustio auditoribus inhalarunt, ut omnes vel leuiter infecti non satis habeant priuatim insanire, nisi & publicè grassentur etiam, & laqueos aut foueas aliis struant? O

Infanientis gens sapientiæ,
Addicta mentem erroribus impiis!

qua magno emerit omnem famam bonos decoxisse, & Catholicos viros inter obliterata aut damnata nomina esse!

Quò, quò scelesti ruitis?

Quàm vellem vos reuerti! Respicite amabò & respiscite. Videte Dominum IESVM, qui tam pretiosè vos redemit: cui dolorem quasi renouatis vestrà nouellà istac paraturà. Ecce à manè usque ad vesperam vos expectat & eripet, & suauisonà voce ad rauim usque clamat ut respiretis. Quid iniuriosi estis ei, qui tam beniuolè inuitat? Expandit alas, qui vos alit, & renuitis congregari? O fiat aliter! huc deserte onus, apud hunc requiem querite, qui vos rescicere vult & potest. Purgate animum, sequimini DEVM &
Spon-

Sponsam eius Ecclesiam; in quâ sunt, ut cum Poëta dicam,
Fundamenta, quibus nixatur vita salusque.

Syrtes in terra Africâ esse dicuntur, in quibus homines obruantur
æstu reciprocantium arenarum, ut qui semel ingressus, cum poterit
exit, non cum volet: hinc aliter. Licet reuerti in Sion, licet in integrum
resitui, bonis & Orthodoxis iterum accenseri. Ecce muta quedam
anima & irracionales, medicinas diuinitus sibi attributas in tempore
agnoscunt. Ceruus sagittâ transfixus, ut ferrum & irreuocabiles eius
moras de vulnere expellat, scit sibi dictamno medendum: hirundo si
excæcauerit pullos, oculare rursus de sua chelidoniâ. Et vos ad imagi-
nem Creatoris facti, salutem non corporis, sed anime etiam negligitis?
Quosdam eo ingenio, siue vitio oculorum esse ferunt, ut de die excu-
tiant, in tenebris cernant: fortean vos iis similes: & quod deterius,
in animo alitis, quod illi corporis impedimentum habent. Verum enim-
uerò si omnino ——— rupistis fræna pudoris,
& detrahtatis redire; si cum Ceritis furere libido est, vobis mali esto-
te, nec aliis calumnias inurere aut scelera intentare præsumite. Nulli
enim homines celerius incidere debent in malam fortunam, quam qui
aliis illam concupiscunt. Imò

* Οἱ αὐτοὶ κατὰ τύχην ἀνὴρ, ἄλλοι κατὰ τόχων.

Videte, obsecro, & serio semel legite (si non omnino vos mala factio
excæcarit) hæc paucula, quæ pro LIPSIO ex LIPSIO congeffi, & vni
quasi oculorum iectui subieci, & sine præiudicio veraciter de illo senti-
te, ac pedibus in illam partem ite, quæ iustior & equior esse videbi-
tur. Et scitote DEVM in calis arbitrum esse, satis idoneum patientiæ
sequestrum: * ὁς ἐδάμην ἐδάμῳς ἀδίκος, ἀλλ' ὡς οἶόν τε δίκαιοτάτος, ut Pla-
to ait. Imò,

———— * ὁς τε καὶ ἄλλος

Ἀθροῦσθε ἐφορᾶ, καὶ τῆς ὁσὶς ἀμαρτη.

Deinde & ipsum herosa considerate, viuum virtutis & pietatis
exemplar. Postquam enim fretum adolescentiæ, æstum & feruorem
ingenij superauit; postquam cura aliena non fuit; cum solida mentis
stetit in solido; nullibi vacillauit, sed constans in Religione Catholica
perseuerauit. ut Vita sufficere possët, si scripta non essent, aut dicta. Et
rectè. Sicut enim arborum ille optime, quæ non florem solum sed fru-
ctum ferunt: sic hominum, quibus præter ornamenta doctrinæ & sen-
tentiæ, vita etiam est ad frugem. Piè scripsit, & pro fide suâ Ca-
tholicâ

* Qui mala
cumque alij
fabricat, sibi
fabricat ipsi.

* Qui nul-
quâ & nū-
quam iniu-
rius, sed
quantum
potest iu-
stissimus.

*-qui mor-
talia facta
Mortalesq;
videt, delin-
quentes
quoque pu-
nit.

tholicâ adstruendâ Catholicè. Parum tamen illud si mores discrepaf-
 sent. sed illud certum est, & milleni etiam oculati testes, quibus liqui-
 dò iurare liceat, in hac parte superasse. Negant tamen aliqui & aliter
 interpretantur. Sed hac ipsâ notâ non boni. Sit libertas huius iudi-
 cij: experimento didici, qui virtutem ipsam & canam veritatem non
 amant aut æstimant, vix istum. Et hercules quòd nos amamus, &
 quòd producimus; est ob istam. Sed libemus è multis pauca; & pri-
 mum sit, quòd in SODALITATEM B. Mariæ Virginis nomen dedit.
 quòd summa pietatis indicium & initium esse, illi sciunt, qui eidem se
 manciparunt. Deinde ab eodem affectu Hallas & Sichernium adspi-
 ravit, iuit, preces fudit, pronus aræ utrobique aduolutus; pennam de-
 dicauit & suspendit, Miracula euulgavit. nec quicquam in vitâ præ-
 termisit quòd ad DEI aut Sanctorum cultum & honorem. Iam in
 mortè non Stoicorum scitis contra vim morbi animum firmavit, sed
 pro vanis habuit: Christum crucifixum veram patientiam asse-
 ruit, digito in imaginem propè adstantem intento, cum subiectâ preca-
 tiunculâ: Domine IESU da mihi patientiam Christianam.
 Quid etiam? quàm primùm se ostium spectare sentiebat & foras pro-
 minere, Pœnitentiæ, Eucharistiæ, & Extremæ Vnctionis sacris myste-
 riis animâ purgavit, muniuit, fovit. In precibus & pietatis actu per-
 severavit, DEVM & Sanctos cælites adiit voce, suspiriis, oculis; &
 cùm de Dei Matre quispiam ex adstantibus dixisset: Ecce nunc illa
 Patrona clientem expectat suum, & obuiis expansisq; occur-
 sabit vlnis, animo manibusque in altum sublatis, sic deuote precatus
 est: O MATER DEI, adsis famulo tuo, cum totâ æternitate de-
 certanti, & non me deferas in hac horâ, à quâ pendet æterna sa-
 lus animæ meæ. Ubi etiam incruentum sacrificium Corporis Christi
 pro se oblatum ex Reu. quodam Sacerdote Societatis IESU Theologo in-
 tellexisset: Faxit DEVS, respondit, Pater mi, vt sanguis ille pretio-
 sus in me abundè deriuetur, qui in illâ passione effusus est. &
 paullò pòst in hæc D. Stephani verba, DOMINE IESU ACCIPE
 SPIRITVM MEVM, piè & feliciter excessit, & caeleste regnum sub-
 iit. Ubi nunc triumphat, & lauream cõspite & manu tenet, non à li-
 uore aut calumniâ eripiendam. Quid nunc oggannis Thomfone?
 etiam Catholicum negas? etiam simulatorem & Stoicum asseris? ficta
 hæc facta, coactas orationes, suspiria, lacrymas? etiam in horâ mortis?
 in vltimâ vitæ linæ? ante tribunal supremi Iudicis?

O mul-

O multa fleturum caput!

* ——— ἢ νύ τοι αὐτῶς

Ὅσατ' ἀπέμεν ἐς, νόσος δ' ἀπόλωλε καὶ αἰδώς.

Sed & illa anime cura post excessum, nonne Orthodoxum indiget? In Epitaphio, quod ipse sibi composuit, in hunc modum Lectorem & spectatorem alloquitur:

*-certè aures sunt tibi tantum, Quis audire queas, perit mensi p̄sa pudor̄que.

Extremum hoc te alloquor:

Aeternum vt gaudeam, tu apprecare.

Pateram etiam duplicem inauratam, Constantiam dictam, templo Patrum Societatis legauit, vt pro se orent. Testamento condidit se mandauit in aede sacra Franciscanorum Sodalium, ante Virginis Deiparæ aram, ad quam preces quotidie fundere consueuerat. Togam optimam pellibus suffultam B. VIRGINI ad eius aram Louanij, in basilicâ B. Petri Apostolorum Principis, cultu miraculisque celebrem, offerri & poni per uxorem voluit. Et hæc non sunt clara indicia adstruende prisca fidei? Non adferam alia, nisi fors illud quis exigat, quod in scriniis inter scripta, Miracula D. Virginis Louanienſis reperta sint, eodem adfectu quo priora conscripta. itemque binæ panegyricæ orationes eidem dictæ. Sed hæc approbandi bonis, imò admiranda, damnare nouelli nostri malunt quàm discere: & veteres auias, vt ait ille, displicet à pulmone reuelli. O mala bestia hæresis! specie pulchra es, & arrides aut blandiris, caudâ vibras. O indomitum orbis monstrum! mixtum, portentosumque, & ex diuersis animalium congruentibus membris! quod nullis aptius quàm illis Virgilianis versibus describam:

Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo
Pube tenus, postrema immani corpore pistris,
Delphinum caudas vtero commissa luporum.

Quis non obstupescat? ô fœdam conglutinationem! horribile monstrum!

* Τὸ δ' ἐκιδιδάσκει καὶ ὠδὴν ἀλάσει φρένας
Χρησὰς πρὸς αἰχρὰ παρὰ γματ' ἵσαδ' βροτῶν,
Πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώπων ἔχων,
Καὶ πάντ' ἔργα δυσέβειαν εἰδέναι.

Sed ego cum hoc vitio non luctor amplius, ne inquina vel contactu. & omnes illos qui hoc alunt dimitto: * νεγιστολοι enim sunt, & rationibus vix inducuntur. Æquos lectores & bonos compello, de qui-

* Hoc illud est, quod mutat & mentes docet
Ad fœda rerum & praua se cōuertere:
Fraudes dolosque fugent mortalibus,
Et improbos, simulque & impios, facit.
* præfacti

Nn bus

bus demerendis non anxia mihi cura est, nec multum laborabo. Ut boni enim bonis fauent, sic in re bona bene sentiunt, & gaudent si quid boni eueniat bonis. quod in hac sermocinatione videbunt, non enim calumniari sed purgare animus fuit, candorem non luorem praefrens. Sed hoc etiam sciri conuenit, plura & praecleara multa adferre & adnectere me potuisse in rem, sed non licuit. extra oleas diuagari non debui & limites; & transiissem si quidquam non ex Lipsio. Quaedam tamen addidi aut interiunxi, sed omnia ferè sub personam Auditoris. Quem & scire vos velim in quibusdam interdum connuere, approbare, sed ut eliciat veritatem. Sed satis diu vos detinui, audite nunc Lipsium, & molestum satis Auditorem, ut Doctorem suum in arenam prouocet; ac valete.

IUSTVS